

PAULO ME NEENENI MANU LETA KORINTO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

Sebore Mene

¹ Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji bi-name gäne, Acejiyame te lui ne najuji ai kaake-sea täöpume. Cane piyepu mine cama yepä ätrunga biname Timoti, cine te yoogärenago Korinito babo cewe ätrunga ingle cabu me piyepu Akaya probins ngalebora iyeta Acejiyame me binamewale bime bau me. ² Acejiyame mime Babe piyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miiji te weeme cabu lenajame piyepu teepi weebibine poode ceerame.

Paulo Acejiyame ne Eso Ecäriige

³ Mine eso yäcäresi Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame piyepu Babe ne. Tabe babo owe-cuyame Babe gyene piyepu Acejiyame, lui cabu ca iyeta ätityera cina totnenininisi! ⁴ Tabe nitityeräjininuge iyeta mäpu cabu, siige pui ätityera ca, mine lui ne teeme bau ca jepäninisi, mine miiji gemi poto bine ätityera, laatibi maramara mäpu bine jääpänanemusi. ⁵ Keriso lipu mäpu cabu senajenäjumi, mine cuta pepu mäpu cabu ninajininige; Keriso ne lipu Acejiyame te itityäruji, tabe cuta mibibine Keriso cabu ca nitityeräjininige. ⁶ Cine liba mäpu cabu ninajininuge, peei lui weene Korinito biname bime miiji täöpume piyepu weeme seemo ireclota ne kokre me wawename; piyepu

cine liba ätityera ne jääpänusi, weene cuta peei yepä ätityera ne jääpänuye, siige weene kokre läbitininuye epu mäpu cabu ämyemutaname, cine lipu mäpu cabu ninajininige. ⁷ Peei name pi cine wälu lica gemi weeme täápume; cine umle gemi, egä weene lipu cime pana inajininige mäpu cabu, Acejiyame te weebibine pa itityeräjipi epu, tabe lipu nitityeräjininige cibibine.

⁸ Cime ätrunga binamewale, cine singi lica gemi weene umle cäco lenajame, cine lipu mäpu bine jääpänanemepesi Asiya probins ngalebora. Teepi epu babo niyarage ge, egä cine apu ningipi egä, “Siige ai cime ngälugaabe gyene.” ⁹ Cine lasicnanti-pago, egä cine budre cabu ca äblicäco uucratna. Yepä ai mäpu te naace täápume läbitepi cibibine abiberäjame, egä cine cime cabu gone ngene atwana yaacranimusi yepä Acejiyame taatu cabu me, lui te biname bine budre cabu ca birige arpinera. ¹⁰ Yoo, tabe cibibine pepu budre mäpu cabu ca itu nisechräripi, cuta tabe pagege äsecrera. Cine teeme cabu me cime ngene atwana ituge acrana, egä tabe cuta ciige cirege äsecrera, ¹¹ weene liba weeme irecu ätumuta ca cibibine nitityeräjininuye. Yoo siige bucurage biname cina pa irecu lätumutanipesi Acejiyame bau me cime täápume, Acejiyame te teeme irecu ätumuta daremu pa jaawecnistemepi, siige cibibine miiji pa niwenipi. Piba bucurage cina Acejiyame ne eso pa yäcäranepesi, egä cine ätityera ne ituge päpäna.

Paulo me Mene Teeme Otni Gläämu poto cidi me

¹² Cine ai täápume gege gemi, egä cine ngene ca eglenisi, egä cine iyeta padare cängenarage nina-

jininuge iyeta biname cama, toracarage lui weene Korinito biname cama. Cine Acejiyame miji conocäco mule cama piiyepu Acejiyame miji yepä taatu ngene atwana cama ituge lenaja. Cimerage umle te cibibine lica ituge awecetnära, yepä Acejiyame me owecu te niwecetnärininuge cibibine. ¹³⁻¹⁴ Cine lui leta bine yoogärimusi weeme bau me, mäpu lica gemi acnemame piiyepu opo awatname. Yepä ai padare cabu weene cängena umle lica bäbitininiye iyeta cime poto cidi me, yepä cane ngene atwana icraninine weeme cabu me, egä weene ingwe ca cängena umle päbitipeye iyeta cime poto cidi me. Siige mime Yageyame Yeesu Keriso me acnenua bimu cabu weene epu gege cire inajipi cime täapume cine liiyepu weeme täapume.

¹⁵ Yoo, cäme toraca ätrunga puga ge ai poto cidi me, siige cane niinäce gläamu nacijepi peeyeme Korinito cewe me otnime weebibine ängrärame weene piba neeneni gäabu gege äbitame.

¹⁶ Cane naace me jiicenine, egä cane gläamu nacijepi weebibine neeneni gäabu ängrärame: niinäce ängrärame Makedoniya me liba pa pa lädepene, cuta cääri ängrärame puma cita ca liba pa tacnepene naace täapume cane piba weeme bau ca ätityera ne päpäname cäme Yuudea me otni täapume. ¹⁷ Cane acinacina biname lica ge, cane liba cäme gläamu ne mara me jaawenepene. Cane epu biname lica gäne, lui te papa gläamu jaacijuge, lui te mene taatu jiicuge yepä wawename lica.

¹⁸ Acejiyame te lipu toraca mene jiicuge, cäme mene cuta toraca ge, weeme bau me otni poto cidi me liba jijipene. ¹⁹ Yeesu Keriso Acejiyame

me Bägerä, lui poto cidi me Siila, Timoti piiyepu cane mene jijanandinago, tabe lica gyene epu biname liiyepu, lui te jiiçuge, yepä lica jaawenuge. Tabe acinacina biname lica gyene. ²⁰ Teeme cabu ca Acejiyame me iyeta mene cina toraca me läbitininusi. Peei name pi mine teeme ngii cabu 'Amen' mene jiiçusi, mine liba Acejiyame ne yaawepyeräjusi. ²¹ Weene Korinito cewe ätrunga biname piiyepu cine, Acejiyame te gigri niweninuge mine kokre cama aclajutame Keriso bau. Tabe mibibine mara me itu niwenipi teeme kaakesea wawename. ²² Tabe cuta teeme cewecu ne itu yaacitanepi mime cabu me awabame, egä tabe mime Yageyame gyene, piiyepu Aceji Seemo itu nicäripi klaje wawename, egä mine cirege päpäna iyeta, teeme ngena piti nemi mime tääpume.

²³ Acejiyame lui te umle gyene cane, tabe naitnenige, egä cane pui name pi otni cäco läbitemene peeyeme Korinito me, ingle cane singi lica ge weebibine ngenecu mäpu me wawename. ²⁴ Cine lica äbitininago weebibine jajanename, egä weene ngena ätrungame, ingle cine umle gemi, egä weene ätrunga cabu kokre gemi. Eewe, pätä cine singi gemi weene cama kaakesea wawename weeme miiji tääpume.

2

¹ Yoo, peei name pi cane otni cäco läbitemene peeyemopo Korinito cewe me, ingle cane liga cire lädejine, cane cuta cääri ngenecu mäpu me cire jiwenejine weebibine. ² Ingle naace gyene, cane liba ngenecu mäpu me wawena je weebibine,

piba laati te cebine gege me pa nawenepi, ingle weene iyeta ngenecu mäpu gemi. ³ Yoo, cane naace name pi peei leta yoogärepenene, ingle cane singi lica ge weebibine ängräráme. Ingle naace popi pui padare cabu cane liga cire lädejine, cane ngenecu mäpu cire jääpänejine wemiji pi. Cuta weene peete nemi pui biname, lui cina cebine gege me nawenuye! Cuta cane toraca umle gäne, egä cane liba gege birige, weene iyeta cuta piyepu gege birige. ⁴ Yoo, cane peei leta ne mage ngenecu mäpu piyepu ele mäcu cama yoogärepenene. Cane naace name pi lica yoogärepenene, egä weebibine ngenecu mäpu me wawename, yepä weebibine umle wawename egä căme singi lipu baborage gyene weeme täápume.

Paulo Singi Gyene Ngene Ätrimelame Yepä Biname me Niiya Mule ne

⁵ Lui biname te weeme sobe cabu niiya mule ne itu jaawenepi, tabe cebine ngenecu mäpu me lica nawenepi yepä weebibine – yoo weeme poto bine. Cane singi lica teebine lipu wawename, ⁶ naace popi ibibi gyene, weene lui teebine seblawäjumeye piyepu daremu secărume. ⁷ Page weene siige ngene jitrimalinege teeme niya mule, ngenecu kokre me jeweneye, cije tabe ngenecu mäpu name pi niiya ne jääpänuge. ⁸ Peei name pi cane jijenininine weene teebine umle wawename, egä weene singi gemi teeme täápume. ⁹ Cane peei leta ne naace täápume yoogärepenene weebibine apicetnäráme. Cane singi umle äbitame, egä weene iyeta mule cabu căme mene ibi naaclenige coo lica. ¹⁰ Weene liba ngene jitrimalinuge

biname me niiya mule, cane cuta pipu ngene nätrimaluge. Ingle cane singi gäne weeme täápume, peei name pi cane Keriso me opo gaabe je ngene ituge ätrimela niiya mule poto cidi me, liba toraca gyene egä niiya mule pisi nyene, cane lui poto cidi me miiji ngene ätrimelame. ¹¹ Cane ai ne naace täápume jaawenune, egä Satani te piba äblicäco mibibine oomlana, ingle mine umle gemi, teeme gläämu lipu gemi.

Paulo Mage Ngenecu Mäpu Yaanajepi Trooasi je

¹² Cane liba Trooasi me latyaramtepenene Keriso poto cidi me Miiji Mene jajanename, cane jääpänepene, egä Yageyame te gaabe ne ituge iitnana cane puma kaakesea wawenname. ¹³ Yepä cäme babo ngenecu mäpu puga ge, ingle cane mime biname Taitus ne lica jääpänepene puma. Peei name pi cane pui cewe ne yaabma-lepene, siige Makedoniya me lädepene.

Keriso te Niwenininige Mine Utrutame

¹⁴ Yepä mine miiji Acejiyame ne eso ceerame! Ingle naace gyene, mine liba Keriso cama yepä gemi, Acejiyame te lipu jewenuji Keriso ne uutrutame teeme cubuyame bime cabu ca, tabe cuta cine ätyepäneji biname bine niwenininuge Keriso cama gigri utrutame. Acejiyame te niwenininuge cine iyeta poto ta biname bine mene jajanename Keriso poto cidi me. Pui mene lui miiji lengo pana gyene, lui te cewe ne iyeta yaacwabuge. ¹⁵ Cine miiji lengo gwidape pana gemi, Keriso lui ne juubudäruge Acejiyame ne iiwärejame, ingle cime cabu ca Miiji Mene te Keriso poto cidi me otnenige iyeta biname bime cabu me; eei

bime cabu me, lui cina cirege iyeteta ireclota ne pöpäna, cuta eei bime cabu me, lui cina cirege iyeteta budre ne pöpäna. ¹⁶ Apesareji biname bime täöpume Keriso poto cidi me mene lui budre lengo cama birige, yepä lui bine niiya cabu ca ituge äsecrera, teeme täöpume ireclota lengo cama birige. Nää, baa laasi nyene ibibi ai kaakesea wawename? ¹⁷ Cine eei bucurage biname bime pana lica gemi, lui cina toraca ngenecu cama ai kaakesea ne lica jaawenusi. Teepi Miiji Mene yaa-cenanusi rarekaake pöpäna taatu name pi. Yepä cine toraca gemi, toraca ngenecu cama ai kaakesea ne jewenenisi; cine Miiji Mene jaajanemususi Acejiyame me awecetnära ngalebora. Tabe te cibibine nityepipi, siige cine Keriso me kaakesea bögä gemi.

3

Acejiyame Lui Kirece Jajeji Mene ne Secituji

¹ Cane ngena bii byoogärine, naace täöpume lica gyene, egä cine cääri cimämu awepyeräjininago, poto cina lipu iicana mage. Cine poto biname bime pana lica gemi; cine nuuja singi lica gemi leta täöpume cibibine weeme bau me awabudnitame, egä cine toraca Keriso me mename biname gemi. Cine cuta nuuja singi lica gemi weene te leta oogärame cibibine aitname nuuja biname bime bau me. ² Weene peete nemi leta cibibine aitnejame, lui cime ngenecu cabu oogäräneji gemi iyeta biname cina acnemame, umle äbitame. ³ Weene lui leta pana gemi, Keriso lui soogärumi cime kaakesea ca. Ai lui epu pana leta lica gyene, lui bine

yoogärimusi ingki ca peba cabu, yepä epu pana gyene, egä Keriso te yoogäremepi biname bime ngenecu cabu me Ireclota Acejiyame me Seemo ca.

⁴ Cine apu jiicenisi, ingle cime ätrunga pisi nyene Acejiyame cabu weeme poto cidi me, Keriso lui ätrunga ituge ceera cibibine. ⁵ Cime cabu nuuja gwidape lica gyene cibibine lui te niwenininuge jajime, egä cine ibibi gemi ai kaakesea wawename. Eewe, cime lui umle pisi nyene, Acejiyame bau ca gyene. ⁶ Pui lui tabe sine, lui te ibibi niwenimi cine kirece jajeji mene ne acenename, Acejiyame te lui mene ituge ceera biname bine niiya cabu ca äsecerame. Ai kirece gaabe me ingle lui oogäräneji cotre lica gyene yepä Aceji Seemo gyene, ingle oogäräneji cotre lui budre ne saacanuge, yepä Aceji Seemo te ireclota ne saacanuge.

⁷ Cotre lui kula cabu oogäräneji gyene, piyepu lui padare cabu ceereji ge, Acejiyame me babo apaclyera te puga taboclomtuji. Pui apaclyera te Moose me opo cabu ca sepaclyäruji. Tabe puu äyebtingtenuji, yepä epu kokre ge, egä Israela biname cina äblicäco Moose bau me ire acita. Siige cotre lui te budre ne saacanuge, apu apaclyera cama liba taboclomtuji, ⁸ piba lipu baborage apaclyera cama birige, Aceji Seemo te liba kaakesea jaawenuge biname bime cabu. ⁹ Cotre mene, lui te biname bine jaatranimuge teeme niiya mule cabu, liba apaclyera cama ge, piba lipu baborage apaclyera cama gyene pui Mijji Mene, lui te ireclota ne saacanuge. ¹⁰ Page padare me baborage apaclyera te itucärenige pui sasa padare me apa-

clyera ne. ¹¹ Acejiyame te lui sasa mene ecäruji watata mene gyene, yepä apaclyera cama ge, piba lipu baborage apaclyera cama gyene, tabe lui kirece mene ne ecituji, lui te iyeteta mene gyene.

¹² Ingle ai kirece mene me apaclyera lui baborage gyene, peei name pi cine wälu cäco gemi.

¹³ Cine Moose pana lica gemi, lui te teeme opo ne icwabuji naace täapume Israela biname cina piba lica päpäna pui apaclyera te äyeblyngta teeme cabu ca. ¹⁴ Pui padare cabu Israela biname bime mopemuli armeji ge; cuta ai taje pepu gyene, teeme mopemuli acwabäneji gemi, teepi liba yaacne-musi sasa cotre bine. Yepä Keriso te müiji gyene peei acwabäneji ne äyeblyngtame.

¹⁵ Cuta page teepi liba yaacnemusi Moose me cotre bine, teeme mopemuli acwabäneji gemi;

¹⁶ yepä ebä läyeblyngtuge biname te liba lata-trongtuge Yageyame bau me. ¹⁷ Yoo, Yageyame lui Seemo gyene. Siige laati cabu pisi nyene Yageyame me Seemo, tabe kälyä gyene sasa cotre cabu ca, niiya mule cabu ca piüyepu budre cabu ca.

¹⁸ Mime opo lui acwabäneji lica gemi, peei name pi mine Acejiyame me apaclyera ne jääpänusi. Siige mine iyeta Yageyame me apaclyera ne opo acwaba cäco epaclyärenisi; cuta pui yepä apaclyera lui te tädenige Yageyame bau ca lui te Seemo gyene, tabe te niwenininuge teeme pana me, siige mime cabu baborage me äbitenige teeme apaclyera te.

4

Biname Lui Kokre cäco, Acejiyame Lui Kokre

¹ Peei name pi cine ngenecu onya lica äbitininago, ingle cine umle gemi, egä Acejiyame te teeme miiji name pi nicärininuji ai kaakesea cine wawename. ² Lui ajiri mule bine ogä jaawenimusi, cine peei mule kaake ca ituge äcelyera; siige cine biname bine lica yaangletnäjemusi, piyepu cine Acejiyame me Mene ne mara me lica jaawenusi. Acejiyame me opo gaabe je cine pajecurage piyepu toracarage jicemusi Miiji Mene. Cine ai ne naace name pi jaawenusi, cine singi gemi biname cina miijirage asicnentame cime poto cidi me. ³ Cine lui mene jicemusi poto biname bime täápume mäpurage umle äbitame, yepä eei biname bime täápume taatu mäpurage ge, lui cina apesareji gemi. ⁴ Teepi Miiji Mene ne lica jäätrungusi, ingle Satani lui te ai gawecewe ne ecanenige, tabe te teeme irecu bine itu yaacwabemepi. Teepi äblicäco päpäna, lui apaalyera te sepaalyärenige cime mene cabu ca, lui mene te jicenige Keriso me apaalyera poto cidi me. Pui apaalyera lui Acejiyame me apaalyera pana gyene. ⁵ Cine cime poto cidi me lica jijanenenininago, yepä cine jijanenenininago, egä Keriso Yeesu lui Yageyame sine piyepu cine weeme täápume kaakesea jwenenisi temiji pi. ⁶ Acejiyame lui te jicuji egä, “Krokeciiye cabu me apaalyera te saapaalyärege,” tabe cuta jwenenige teeme apaalyera ne mime cabu me apaalyerame. Ai apaalyera te Keriso cabu ca sepaalyärenige, siige umle niwenininige, egä Acejiyame te lipu miijirage gyene piyepu kokrerage gyene.

⁷ Cine lui bime cabu ai baborage seemo ireclota gwidape te yaanajuge, cine papa gemi,

epu gemi gawe ca wawenäneji disi liiyepu naace täápume awabame, egä iyeta kokre lui Acejiyame myene, cime lica gyene. ⁸ Cine mäpu cama opopa yaayanusi, yepä teepi äblicäco cibibine ämungeja. Cine poto padare cabu toracarage umle lica gemi egä ngena wawename, yepä cine ngenecu onya lica läbitininago. ⁹ Biname cina cibibine sabe niwenininusi, yepä Acejiyame te lica nibmalininuge. Cibibine gawe me niyärininusi, yepä budre tama lica niglecininusi. ¹⁰ Iyeta padare cabu cine wälu birige budre päpäname Yeesu liiyepu, yepä cine lipu camu ireclota gemi, peei te jewabudnitenige, egä Yeesu cuta ireclota gyene. ¹¹ Yoo, iyeta padare cime ireclota ngalebora cine wälu birige budre päpäname Yeesu name pi, yepä cime ai gawe ireclota tääpe cina lipu camu ireclota cama gemi, peei te jewabudnitenige, egä Yeesu cuta ireclota gyene. ¹² Pipu pi cine ätyepäneji biname cina iyeta padare cabu birige budre mäpu päpänena, siige peei name pi Acejiyame me ireclota te weeme seemo cabu kaakesea jaawenuge.

¹³ Oogäräneji mene te jiićenige egä, “Cane Acejiyame ne jitrü-ngenine, peei name pi cane mene jiićemune.” Cine cuta peei yepä ätrunga cama Acejiyame ne jäätrungusi, siige peei name pi Miiji Mene jiićemusi. ¹⁴ Cine umle gemi, egä Acejiyame te Yageyame Yeesu ne budre cabu ca itu erpinantuji, cine cuta umle gemi, egä tabe mibibine pipu cirege budre cabu ca cuta arpinera. Siige tabe te cine piiyepu weene yepä cire niwadipi Yeesu bau me. ¹⁵ Yoo, iyeta ai cina weeme miiji täápume läbitininusi. Piiyepu Acejiyame liba teeme owecu

name pi bucurage biname bine yääseceräjimuge niiya cabu ca, siige bucurage cina teebine eso yääcärusi teeme jamyacu apaclyera ne awepyeräjame.

Keriso me Binamewale cina Ätrunga cama Icrainige

¹⁶ Peei name pi cine ngenecu onya lica äbita. Cine puu kokre te nigletnäjenige, yepä cime seemo cina kirece kokre jepänanenisi bimu gaabegabe. ¹⁷ Cine lui mäpu cabu ninajininuge, pui lui baborage padare lica birige, piiyepu pui mäpu lui matikolä gwene. Tabе cire saacanepi baborage gwidape ne cime täapume, lui te iyeteta gyene. Pui lui Acejiyame me jamyacu apaclyera gyene. ¹⁸ Cine eei täapume ire lica gemi, lui bine jääpänimusi, yepä päpäna cäco tääpu memi cine ire, ingle lui bine jääpänimusi, watawata gemi, lui cina päpäna cäco, iyeteta gemi.

5

¹ Yoo, mine umle gemi, egä mime ai gawetääpe, mine lui cama page ninajininige, liba cire lapesarepi, Acejiyame te kirece tääpe cire nicäripi cabucewe je mine pui cama lenajame. Tabе pui tääpe ne teemämu ituge amacetnäja piiyepu pui tääpe lui iyeteta gyene. ² Mine liba ai gawetääpe cama ninajininige, mine gege lica gemi, ingle mine babo singi gemi cabutääpe ne acatame. ³ Mine singi pui kirece tääpe ne acatame, siige piba mine tääpe cäco lica cirege budre biname liiyepu. ⁴ Mine liba ai gawetääpe cama ninajininige, mine ngenecu mäpu cama piiyepu ala cama. Ai lui

naace name pi lica gyene, egä mine singi gemi gawetääpe ne abmalame, yepä mine singi gemi watawatarage cabutääpe mime cabu me acitame, piba mine budre lica cirege, yepä iyeteta ireclota te mime ai gawetääpe ne mara me cire jaawenepi. ⁵ Acejiyame te apu mule täápume mibibine ituge amacetnäja. Tabe nicäripi teeme Seemo cewecu täápume, egä tabe pipu cirege mibibine wawena.

⁶ Siige peei name pi cine ngenecu onya lica äbitininago piiyepu cine umle gemi, egä ai ireclota cabu mime mete lui ai gawetääpe gemi; nuuja ireclota cabu mime mete lui Yeesu Keriso cama cirege. ⁷ Mine ai ireclota cabu ätrunga ca joomlemusi Acejiyame ngena täápume ituge jaji wawename, ngänu gyene mine päpäna lica. ⁸ Mine siige wälu lica gemi, piiyepu mime singi pisi nyene ai gawetääpe ne abmalame piba otnime Yageyame cama lenajame. ⁹ Yepä mime toracarage singi naace gyene teebine ngenecu miiji me wawename, ngänu gyene mine ama ai gawetääpe cama ninajininuge, coo ten cama kirece ireclota cabu je. ¹⁰ Ingle naace gyene, mine miiji iyeta cirege mime atrana biname Yeesu Keriso me opo gaabe je aclajuta. Tabe te cire nitranipi, siige miiji coo niiya daremu cire nicäranipi eei mule ibi, mine lui ituge waweneca ai gawe ireclota ngalebora.

Poode Mene

¹¹ Cine wälu gemi, ingle cine umle gemi, egä Keriso te mibibine iyeta cirege atrana. Peei name pi cine biname bine owe yäaswemusi teepi ätrungame, egä cine toraca piiyepu yepä ngene atwana cama biname gemi. Acejiyame te umle

gyene iyeta căme poto cidi me, cuta piyepu cane ngene atwana icraninine weeme cabu me, egă weene cuta pepu umle äbitame iyeta căme poto cidi me. ¹² Weene apu gone jingnuge, egă cine căări äbitininago cimămu aitnejame, egă cine miiji biname gemi. Eewe, cine pätä pui name pi jücenisi, ingle cine singi gemi weebibine ingle ceerame weene gege äbitame cimiji pi. Siige weene piba umle birige, lipu mene awecnistame pui biname bine, lui cina gege me läbitininusi biname bime papa awepyeräja mule name pi lica teeme ngenecu borarage mule name pi. ¹³ Nää cane toraca buduma gäne, biname cina lipu jücenisi? Yoo, cane liba buduma gäne, peei lui Acejiyame name pi. Yepä toraca gyene, egă cane miiji ngene atwana cama gäne, siige peei lui weeme miiji täápume. ¹⁴ Cine apu läbitininago, ingle Keriso me singi te cibibine niwadininuge. Tabe iyeta biname bime täápume budre äbituji, siige cine toraca jitrungenisi, egă ai yepä biname lipu budre iyeta biname bime täápume, peei te jewabudnitenige, egă teepi iyeta teta cama budre ituge äbita teeme sasa ireclota cabu ca. ¹⁵ Keriso te iyeta biname bime täápume budre äbituji naace täápume, egă laati te kirece ireclota cama yaanajuge, tabe gone teeme miiji ne jäärnguge, yepä tabe miiji Keriso täápume lenaja. Ingle naace gyene, Keriso temiji pi budre äbituji, siige arpinantuji.

¹⁶ Cine liba ätrunga biname me äbitininujago, cine biname bine lica jaatranimusi ai gawe mule cabu. Toraca gyene, egă padare puga ge, cine liba Keriso ne jitranejisi ai gawe mule biname cina lipu jaatranusi, yepä page cine siige lica jewenenisi peei

ne. ¹⁷ Laati te liba Keriso cama yepä me läbituge, tabe siige kirece biname gyene. Teeme sasa ire-clota ne yaabmaluge, siige kirece ne yaacatuge. ¹⁸ Ai mule lui Acejiyame bau ca gyene, lui te Yeesu Keriso miji pi gäbu äbituji mime täápume, tabe lui bime täápume claabe ge niinäce. Siige tabe kaakesea mibibine ituge ceera mine iyeta biname bine teeme binamewale me wawename. ¹⁹ Cane naace me jiićenine, egä Keriso me kaakesea name pi Acejiyame te äbitenige iyeta biname bine teeme binamewale täápume wawename. Tabe teeme niiya mule bine lica yaawadimuge, cuta tabe cine ätyepäneji biname bine mene ituge ceera cine iyeta biname bine jajanename, egä tabe singi teebibine teeme binamewale me wawename.

²⁰ Cine siige Keriso me mename biname gemi. Cine te puu jiićemusi, yepä Acejiyame te cime cabu ca jiićananinuge. Cine Keriso me puupu ne becatisi, weebibine jiićenininago, egä weene Acejiyame ne padare ecäreye tabe weebibine waadename teeme bau me. ²¹ Keriso lui conocäco gyene, yepä mime name pi Acejiyame te teebine epu pana jewenuji, egä tabe lui niiya mule biname gyene. Siige mine liba Yeesu cama yepä läbitininago, mine conocäco läbitininago Acejiyame me opo gaabe je.

6

¹ Cine Acejiyame cama gigri kaakesea jaawenanusi, siige cine jiićenininago, egä Acejiyame lui owecu ne itu yaaboclomtepi weeme bau me, papa gone yaasacluye. ² Naace, Acejiyame te ituge iicana egä,

“Cane jitecijipene weebibine,
 padare liba tädepi cane weebibine ätityerame.
 Cane itityäripene,
 padare liba tädepi cane weebibine niiya cabu
 ca äsecerame.”

Itecijinege, page padare gyene Acejiyame te weebibine ätityerame! Page padare gyene Acejiyame te weebibine niiya cabu ca äsecerame!

³ Cine singi lica gemi nuuja biname ne niiyarage asicnentame wawename cime poto cidi me, cije teepi cime kaakesea ne jääingäjusi. ⁴ Eewe, cine ngena bine jaawenimusi, peei cina niwabudnintinusi, egä cine Acejiyame me kaakesea bägrä gemi. Age tema pui gwidape: cine mäpu cabu bojäcu cewe loocaninago, nimyemutanininuge mäpu biijabija cabu. ⁵ Cibibine ituge adnana, krokeciye mete cabu äbäcna, biname sange cina cubu gije ituge abacita cime mene name pi, cine gloose cama ituge kaakesea wawena, ute cäco piiyepu deedei cäco. ⁶ Cine ituge awabudnita, egä cine Acejiyame me kaakesea bägrä gemi, ingle cine conocäco ninajininuge, piiyepu cine umle gemi, egä toraca ngena gyene; cine mäpu cabu bojäcu ninajininuge piiyepu cine miijirage muleyame biname gemi; Aceji Seemo te cibibine niwecetnärininuge; cime singi biname bime tääpume lui toracarage gyene. ⁷ Cine lui mene ne yaace-nanusi, toraca gyene; Acejiyame te teeme kokre ne cime cabu yaaboclomtanuge; cime conocäco ireclota lui cubu gwidape pana gyene, cine lui ca laglinago piiyepu lälyenganinago. ⁸ Poto cina lui cibibine opo gaabe me nicranininusi, poto cina lui niicetnininusi. Poto cina lui sabe niwenininusi,

poto cina lui niwepyeräjininusi. Poto cina cuta apu jiiçusi, egä cine walya biname gemi, yepä cime mene lui toraca gyene. ⁹ Poto cina puu apu jiiçusi egä, cine papa biname gemi, yepä iyeta poto ta biname cina umle gemi cine. Cine puu puga ge budre me, yepä weene jepäneneniye, egä cine ireclota gemi; cibibine niya me niweninusi, nigleciniñusi, yepä cine budre lica gemi. ¹⁰ Cine puu ngenecu mäpu cama, yepä cine gege gemi. Cime puu nuuja gwidape lica gemi, yepä cime cabu ca seemo ireclota täapume bucurage miijimiji gwidape jääpäñimusi. Cine puu owecumete biname gemi, yepä cime iyeta gwidape piti nemi.

¹¹ Cime binamewale Korinito cewe ngalebora! Cine conocäcorage aga biiri jijanininago. Cine cime ngene atwanena bine aga biiri jepatñimisi weeme bau me. ¹² Peei lui cine te lica ge, lui cina ngenecu yaarmemusi weeme bau ca, yepä weene te ngenecu saarmemuye cime bau me. ¹³ Babe te lipu teeme bägrä bine jaajananemuge, cane cuta pepu jijenininine weebibine: cime lipu singi pisi nyene weeme täapume, weene cuta müji pepu singi lenaja cime täapume. Weene weeme ngenecu bine jepatñemepeye cime täapume!

Cine Ireclota Acejiyame me Mete Gemi

¹⁴ Weene gone alenglecäja ätrunga cäco biname cama ireclota poto cidi me kaakesea wawename. Conocäco piiyepu conocono äblicäco yepä me äbita, piiyepu apaçlyera te äblicäco krokeciye cama alengläcita. ¹⁵ Keriso naabi Satani, teepi lui yepä ngene atwana cama lica gegi. Ätrunga biname piyepu ätrunga cäco biname, teepi cuta äblicäco yepä

me äbita. ¹⁶ Acejiyame me awejena mete piiyepu uuje bime awejena mete äblicäco gigri äbita. Mine temi Acejiyame me mete. Tabe apu ituge iicana egä,

“Cane cäme binamewale bime cabu nanajinige, ten cama otnenine.

Cane teeme Acejiyame gäne, teepi cäme binamewale gemi.”

¹⁷ Peei name pi Yageyame te teeme binamewale bine cuta apu jejenemige egä,

“Weene miiji teebibine ebmaläcemepeye, cude padare äbitipeye teeme bau ca.

Conocono mule cabu gone lalenglecäjininuye, cane piba weebibine piwadipene.”

¹⁸ Piba cane weeme Babe gäne, weene cäme bägräwale gemi.

Babo kokre Yageyame te jiicenige ai mene.”

7

¹ Cäme miijirage binamewale, Acejiyame te ituge mibibine pepu mene ceera, peei name pi mine miiji abmaläcema, lui mule cina jaawenimusi mime tääpe piiyepu seemo bine jugi me. Mine miiji wälu cama lenaja piiyepu mara me äbita Acejiyame tääpume.

Paulo Gege Gyene Korinito Biname bime tääpume

² Weeme ngenecu bine jepatnemepeye cime tääpume. Cine nuuja biname ne lica ituge niiya wawena. Cine nuuja biname me ätrunga ne lica ituge sabe wawena, piiyepu cine nuuja ne lica ituge giri acita kaakesea wawename cime miiji

tääpume. ³ Cane ai mene naace tääpume lica jüice-nine egä weebibine äingejame. Eewe, päta cane uja ituge weebibine jaji, egä cine epu babo singi gemi weeme tääpume, egä nuuja te mibibine mara me äblicäco wawena, budre te coo ireclota cabu nuuja gwidape te. ⁴ Cane toraca ätrunga gäne weeme tääpume piiyepu babo gege gäne. Iyeta mäpu biijabija cabu cine lipu ituge otni, teepi cebine ngenecu onya me lica nawenumesi. Eewe, cane iyeta padare cabu baborage gege gäne.

⁵ Cine liba Makedoniya gawe cabu me latyari-pago, cine cängena lica ninajipi puma. Cine bucurage mäpu bine jääpänanemepesi. Iyeta poto ta cime cubuyame puga ge, siige cine mage wälu ge.

⁶ Yepä Acejiyame lui te kokre säacäranemuge lui cina ngenecu onya me läbitininusi, tabe ngenecu kokre me niwenipi, Taitus ne lipu täatyepipi.

⁷ Teeme otni taatu te cibibine ngenecu kokre me lica niwenipi, yepä cuta tabe lipu weebibine tiyitnipi, egä weene lipu teebine ngenecu kokre me jaawenepeye. Tabe cuta nijipi, egä weene baborage singi gemi cebine päpäname, piiyepu weene babo ngenecu mäpu gemi, ngena te läbitepi puma, cuta piiyepu weene singi gemi cebine ätityerame. Iyeta peei cina cebine cerämu gege me nawenepesi.

⁸ Cane lui leta ne yoogärepenene weeme bau me, puu ngenecu mäpu me jiwenipi, yepä cane apu egä, “Ngänu gyene, weeme miiji me.” Cane puu puga ge ngenecu mäpu me äbita, liba jääpänepene, egä weebibine matikolä ngenecu mäpu me jiwenipi pui leta te, ⁹ yepä page cane siige gege gäne. Naace name pi lica, egä cane weebib-

ine ngenecu mäpu me jiwenipene, yepä weeme ngenecu mäpu cina itatrongäripesi miiji mule cabu me. Weeme pui ngenecu mäpu lui Acejiyame me singi miji pi, siige peei name pi cine ngena itu jaawenepesi weeme täápume, sabe lica jiwenipi weebibine. ¹⁰ Ingle naace gyene, lui ngenecu mäpu Acejiyame me singi birige, peei ngenecu mäpu te yaatrongtuge biname ne Acejiyame bau me, siige ireclota ne saacanuge. Siige peei ne lica yaaratusi. Yepä lui mäpu te lica birige Acejiyame me singi, yepä binamerage bime mäpu, peei te seemo ireclota ne jaawenuge budre me. ¹¹ Yoo, weeme peei ngenecu mäpu lui Acejiyame me singi ge weeme täápume, siige weene jepäneye tabe ngena jaawenepi weeme täápume. Tabe jiwenipi weene aclajutame piyepu awabudnitame, egä weene nuuja conocono lica ituge wawena. Weene claabe me läbitipeye, ngena te itu läbitepi; wälu me läbitipeye, ciige ngena te läbituge. Peei te cuta jiwenipi egä weene singi cebine päpäname piyepu cebine äwärimtame piyepu cuta pui biname ne daremu wawename, lui te niiya mule jaawenepi weeme sobe cabu. Siige weene ai lui ituge awabudnita, egä weeme niiya lica ge, ngena te itu läbitepi.

¹² Cane liba peei leta ne yoogärepene, pui biname name pi lica, lui te niiya mule yaacnepi, coo lui täápume jaawenepi, yepä cane naace name pi yoogärepene egä weene Acejiyame me opo gaabe je opo awatname, egä weene toracarage singi gemi cime täápume. ¹³ Siige peei name pi cine ngenecu gege gemi. Cuta peei taatu lica, yepä Taitus me gege te magerage gege me niwenipi,

tabe liba nijipi weene lipu teebine ngenecu plowa me itu jaawenepeye. ¹⁴ Cane weebibine iwepyeräjipene Taitus bau me, cuta cane ajiri ne lica ituge päpäna wemiji pi. Cine walya mene lica ituge otroma weeme bau me, cuta cine Taitus ne ngena ituge jajanena weeme poto cidi me, walya lica gyene. ¹⁵ Taitus weebibine ngene jipecninuge, egä weene lipu wälu cama teebine yaa-catepeye piyepu weene lipu singi ge teeme mene ätecijame, siige teeme singi te weeme tääpume babo me äbitenige. ¹⁶ Siige cane mage gege gäne weeme tääpume. Cane nuuja ngenecu lica gäne, ingle căme ätrunga pisi nyene, egä weene cebine nätecijuye.

8

Rarekaake Ootona Owecumete Biname bime tääpume

¹ Cime ätrunga binamewale, cine singi weene umle äbitame, Acejiyame me owecu te ngena ituge wawena Makedoniya gawe ngalebora mara-mara ätrunga ingle bime tääpume. ² Mäpu bii-jabija cina puu ituge otni teeme bau me teebibine apicetnärame, yepä teeme gege ne äblicäco sabe wawena. Teepi cuta babo owecumete gemi, yepä teepi ceera căco lica gemi. ³ Cane toraca jijenininine, teepi rarekaake yaacranemepesi teepi luma ngälu acraname, piyepu cuta teepi cerämu poto yaacranemepesi. Teepi ai ne teeme singi ca jaawenepesi, ⁴ siige nitempläjipesi cibibine, egä teepi lipu ge cuta ätityerame Acejiyame me binamewale bine Yuudea probins ngalebora. ⁵ Teepi yäätucäremepesi, cine lui

tääpume jaawagrijemepesi: teepi niinäce Acejiyame bau me ireclota yaacranepesi, ingwe ca cuta cime bau me Acejiyame me singi miji pi. ⁶Taitus te gije jaabacitepi baborage rarekaake ne owecu gwidape tääpume ootoname weeme bau ca, siige cine teebine jaajepesi peei kaakesea ne ämlitejame. ⁷Iyeta mule cabu weene niinäce gaabe gemi poto ätrunga biname bime bau ca: weeme ätrunga cabu piyepu Miji Mene acenena cabu weene niinäce gaabe gemi, piyepu weeme umle lui baborage gyene toraca mene poto cidi me, weene gloose lica gemi ätityerame, cuta weeme singi cime tääpume lui baborage gyene. Peci name pi cane singi gäne weene cuta niinäce gaabe me äbitame ai owecu mule wawename rarekaake ootoname.

⁸Cane ai lui weebibine lica idretnininine. Yepä cane naace name pi jeitnäjenine, Makedoniya biname cina lipu babo singi ge rarekaake ceerame, inge cane singi päpäname egä weene nää cuta toraca singi gemi ceerame. ⁹Weene umle gemi, mime Yageyame Yeesu Keriso lipu baborage singi ge mime tääpume. Tabe liba Acejiyame cama cabucewe je, tabe dogweyame ge, yepä tabe mime name pi täduji gawecewe cabu me, owecumete biname pana äbituji. Tabe ai ne naace tääpume jewenuji mine piba seemo ireclota ngalebora dogwe äbitame.

¹⁰Cäme ngene atwanena apu gyene, egä pui lui weeme miji tääpu myene weene page ämlitejame, niinäce kämäge weene lui rarekaake ootona ne gije ituge abacita. Weene magerage singi puga ge, cuta kaakesea jaawenepeye pui

tääpume, ¹¹ siige jimlitepeye pui kaakesea ne. Weene lipu baborage singi cama taagednepeye, cuta pipu singi cama jimlitepeye. Weeme ibi ecärepeye. ¹² Weeme liba singi pisi nyene ceerame, Acejiyame ne ngenecu miiji me jaawenuye, weene liba yääcäruye, weeme ngena piti nemi ceerame. Tabe lica jiwagrijenininige, weeme liba ngena lica gyene, pui ne ceerame. ¹³ Cane naace täöpume lica jiicenine egä weebibine mäpu cabu acraname siige poto cina piba kälyä äbitame. ¹⁴ Eewe, pätä cane naace me jiicenine, egä ai padare cabu weeme lipu iyeta gwidape bucurage gemi, weene miiji pui bine ceera, laati bemi owecumete page. Siige nuuja taje weene liba owecumete lenaja je, teeme liba bucurage birige, teepi piba pa pitivityäripesi. Apu mule ca weene neeneni yepä ibi inajuge. ¹⁵ Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,
 “Laati te magerage deedei yaatomlecemepi,
 teeme bucurage lica ge.
 Laati te nesae deedei bine yaatomlecemepi,
 tabe ngene jaaglepi.”

Taitus piyepu Ten cama Lui Biname

¹⁶ Cine Acejiyame ne eso ecärenisi, egä Taitus ne ngene atwana sääcärepi tabe weebibine ätityerame cine liiyepu. ¹⁷ Tabe yaacatepi cane lui jaajepene tabe weeme bau me otnime. Yoo, tabe epu baborage singi ge otnime, egä tabe te niinäce otni mene tiicepi, cane ingwe ca jaajepene otnime. ¹⁸ Cine teta cama jityepenisi mime yepä ätrunga biname ne, ätrunga ingle cina lui ne yaawepyeräjusi teeme Miiji Mene jajanena name pi. ¹⁹ Peei taatu lica,

yepä teebine ätrunga ingle cina cuta itu jaajepesi cine cama otnime, cine liba ai owecu gwidape täapume yootoninisi, lui owecu gwidape name pi bucurage biname cina Yageyame Yeesu Keriso ne pagege awepyeräja piyepu cuta lui owecu gwidape te pagege awabudnita, egä cine toraca singi gemi cime owecumete ätrunga biname bine ätityerame.

²⁰ Cine singi lica nuuja mule wawename, lui te biname bine jaawenimuge cibibine äingejame, egä cine ai baborage owecu gwidape ne lipulipu yootoninisi piyepu ceera pagege. ²¹ Cine singi gemi iyeta gwidape conocäco wawenetnäjame, lica Acejiyame me taatu opo gaabe je piyepu cuta biname bime opo gaabe je.

²² Cine siige ai neeneni biname cama cuta cime nuuja ätrunga biname ne jityepinisi. Cine teebine itu yaapicetnärepesi, siige jääpänepesi, egä tabe babo singi gyene ätityerame. Teeme baborage ätrunga pisi nyene weeme täapume, siige tabe singi gyene weebibine ätityerame. ²³ Yoo, weene umle Taitus. Tabe cane cama kaakesea biname gyene weeme miiji täapume. Cuta peei neeneni biname, ten cama lui aaclenige, ätrunga ingle cina lui bine jaajepesi, teeme kaakesea te Keriso me ngii ne babo jaawenuge. ²⁴ Weeme singi ne jewabudnitepeye teeme täapume. Lui ätrunga ingle cina teebibine pa jäätyepemepesi, teepi liba pa yäatecijemepi weeme singi poto cidi me, siige peei te pa jaawabudnitepi teeme bau me, egä cime awepyeräja lui weeme poto cidi me papa lica gyene.

9

Ätrunga Biname bine Miiji Ätityera

¹ Nuuja singi lica gyene cane cuta cääri weeme bau me oogärame rarekaake ootona poto cidi me Acejiyame me binamewale bine ceerame, Yuudea probins cabu je lui cina icrajenige. ² Cane umle gäne, egä weene singi gemi ätityerame, siige cane ituge weebibine awepyeräja Makedoniya biname bime cabu. Cane jaajemepene teebibine egä, “Akaya gawe cabu lui ätrunga biname, teepi niinäce kämäge cabu ca amacetnäjäneji gemi ätityerame.” Siige weeme baborage singi ätityerame ituge poto bine cuta singi me wawena ätityerame. ³ Siige page cane jättyepenänine cime ai nesae ätrunga biname bine naace täápume egä cime awepyeräja te papa me lica äbita weeme poto cidi me, yepä cane lipu Makedoniya biname bine ituge jajanena, weene pepu amacetnäjäneji gemi ätityerame. ⁴ Cije cane liba pa lädepene peeyeme, cuta poto Makedoniya ätrunga biname cina liba cane cama otni je, cane singi lica teepi päpäname, egä weene amacetnäjäneji lica gemi. Ai te liba äbita je, cane lipu ajiri pa nanajepi cäme awepyeräja name pi weeme poto cidi me! Piiyepu cane nuuja singi lica gäne iicaname, egä weene te cuta babo ajiri ne pecatepeye. ⁵ Siige peei name pi cane jääjöpene ai biname bine teepi cäme niinäce gaabe otnime amacetnäjame, weene lui owecu gwidape täápume ituge iicana. Apu mule ca pui owecu gwidape amacetnäjäneji pagege, cane liba pa latyaramtepene peeyeme. Piiyepu weene weeme singi ca pecäremepeye, lica ädretneca name pi.

⁶ Weene gone ngene ätrimela, egä laati te nesae gije jääpnänuge, tabe cuta nesae kuu bine jääpnänimuge. Cuta laati te bucurage yäätemuge, tabe cuta bucurage jääpnänimuge. ⁷ Biname cina, teepi miiji teemämu ngene atwanena, egä teepi luma ngälu ceerame; yepä teepi ngena yääcärusi, gege cama miiji ceera, ingle lui biname te gege cama birige ceera, Acejiyame te singi gyene teeme täapume. ⁸ Acejiyame te miiji gyene weeme singi ibi ceera cuta poto ceera, siige piba weeme iyeta piti nemi weene lui täapume singi. Piiyepu peei taatu lica, cuta weene miiji gemi nuuja biname bine bucurage ceerame ätityera täapume. ⁹ Oogäräneji mene te jiicenige ai poto cidi me egä, “Tabe owecumete biname bine papa yääcäranemuge, teeme owecu lui ngälu cäco gyene.”

¹⁰ Acejiyame te gije yääcäruge liteta biname ne, siige pui biname te deedei jääpnänimuge teeme loolo me. Tabe cuta weebibine gije icäraninuge weene ätemame siige teepi uutaname. Yepä pana gyene, weeme ceera mule cabu ca weene bucurage kuu bine jääpnänimuye. ¹¹ Tabe iyeta padare cabu dogwe me jiwenininuge piba weene ceera biname lenajame, siige bucurage biname cina Acejiyame ne eso pagege ceera wemiji ootonäneji owecu gwidape täapume, cine lui ne pa yaa-canepesi teeme bau me. ¹² Ingle naace gyene, ai kaakesea weene lui jaawenuye, eei taatu me lica gyene owecumete biname bine ätityerame, piyepu cuta jaawenimuge bucurage biname bine Acejiyame ne awepyeräjame piyepu eso ceeraname. ¹³ Weeme ai kaakesea te jaawabudni-

tuge, egä weene lui Miiji Mene ne secatujiye, weene weeme ireclota ngalebora pui ibi inajininuge, siige lui cina weeme owecu gwidape ne pa jääpänesi, teepi weeme Miiji Mene äcwetna name pi Acejiyame ne pa yaawepyeräjepesi cuta piyepu weeme owecu gwidape name pi teeme täápume piyepu poto ätrunga biname bime täápume. ¹⁴ Siige teepi baborage ngenecu miiji cama irecu pa lätumutipesi weeme täápume, ingle Acejiyame te lipu baborage singi ne itu saaboclomtepi weeme täápume. ¹⁵ Mine Acejiyame ne eso yääcäresi teeme owecu mule täápume, lui epu baborage gyene, egä äblicäco mene iicana.

10

Paulo me Conocäco Keriso me Ätyepäneji Biname me Lenajame

¹ Cane Paulo singi gäne weebibine mene jajime. Weene apu jiicuye, egä cane liba weene cama cane owelaamelame birige, yepä cane liba weene cama lica, cane drämä cama jiwenininune. Cane singi epu owelaamelame piyepu cängena cama lenajame Keriso liyepu, ² siige cane itemlininine, egä weene gone giri nawenuye drämä täápume, cane liba pa lädepene peeyeme, ingle cane umle gäne, egä cane miiji gäne eei bine drämä cama wawename, lui cina walya naitnäjusi, egä cane gawe ireclota mule bine yääcwetni-mune. ³ Puu toraca gyene, egä cine gawe cabu ninajininuge, yepä cine ai gawecewe biname bime pana cubu lica jiicusi. ⁴ Cine lui gwidape ca cubu jiicusi, ai gawe ireclota me cubu gwidape lica

gemi, yepä Acejiyame me kokre cubu gwidape gemi, cine lui ca sabe jaawenimusi Satani ne teeme cubuyame cama. ⁵ Cine yääyebhengemusi iyeta walya mene bine; cine jiihemusi iyeta mule bine, mope modamoda biname cina lipu yäaciseräjusi toraca umle ne Acejiyame poto cidi me; cine biname bine yaatatröngärimusi teepi Keriso me singi ibi ngene atwaname. ⁶ Weene liba lawabudnäjininuye, egä cibibine nitecijeniniye, siige cine piba taatu eei bine mäpu daremu pa yäacäranemepesi, lui cina lica nitecijinusi cibibine.

⁷ Weene ngene atwana ngalebora me lica gemi. Biname peeci yene lui te jiićenige, egä tabe sine biname lui te Keriso bau ca mene saawadäjemuge. Pui biname te miiji cääri ngene atwana, siige tabe ngene ca pa laglepi, egä tabe lipu mene saawadimuge Keriso bau ca, cane cuta piiyepu. ⁸ Mime Yageyame Yeesu Keriso te cebine conocäco näcärepi weebibine waadename, lica weebibine gawe me wawename yepä cabu me wawename. Ngänu gyene, cane lipu baborage lawepyeräjune cäme conocäco poto cidi me, yepä cäme nuuja ingle lica gyene pui poto cidi me ajiri lenajame. ⁹ Cane singi lica gäne weene ngene atwaname, egä cane lui leta bine weeme bau me itu jäätyepäjemepene naace me weebibine wälu me wawename. ¹⁰ Poto cina jiiçusi egä, “Paulo me leta mene lui trängäli piiyepu kokre cama gemi, yepä tabe liba mine cama yaanajuge, tabe bleelablela birige piiyepu kokre cäco mene jiiçemuge.” ¹¹ Pui biname cina miiji umle, egä cane ngena yoogärune cudecewe ca, cane jaawenune, cane liba peema birige.

¹² Cane lica ajenine epu biname ca, lui cina

teemämu leta bine yoogärimusi teeme miiji mule awabudnitame. Cane singi lica gäne pepu biname cama atonerame. Teepi teemämu jaawenimusi atonera gwidape bine teeme singi ibi, siige pui ca latoneräjininusi. Teepi buduma biname gemi! ¹³ Cane liba lawepyeräjune, cane äblicäco piiyeme papa iicetneja, yepä cane eei kaakesea ibi lawepyeräjune Acejiyame lui cebine näcäruji, cuta weene peei kaakesea ngalebora gemi. ¹⁴ Weene pui gawe ngalebora ina-jininuge, Acejiyame lui najuji, siige cane gawe ngälu ne lica jaatropangtepene, liba peeyeme Korinito me lädepene Miiji Mene jajanename Keriso poto cidi me. ¹⁵ Siige cane lica lawepyeräjune nuuja biname bime kaakesea täापume, teepi lui ne ituge wawena cäme caale kaake poto ca, Acejiyame lui näcäruji. Weeme ätrunga cina liba babo läbitininusi, cäme singi pisi nyene cuta cäme kaakesea te babo äbitame, yepä cane singi gäne pui gawe cabu taatu wawena Acejiyame lui itu najuji. ¹⁶ Acejiyame te liba cäme ai singi ne toraca me jaawenuge, cane miiji gäne otni Korinito cewe nuuja poto cidi me puma cuta Miiji Mene jajanename. Cane singi lica nuuja biname me kaakesea ne acatame, tabe lui cewe cabu ituge wawena, Acejiyame lui teeme täापume ituge jaji.

¹⁷ Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, “Laati te singi awepyeräjame, tabe miiji eei täापume awepyeräja, Yageyame lui bine ituge waweneca.” ¹⁸ Ingle naace gyene, Yageyame eei biname ne lica yaacatuge, lui te teemämu lawepyeräjuge; yepä eei ne yaacatuge, tabe lui ne yaawepyeräjuge.

11

Paulo piyepu Keriso me Walya Mename Biname

¹ Cane singi gäne weene ire taatu acitame cane matikäli buduma mene iicemame. Yoo ngenä popi, weene ire taatu nacistiniye cane buduma mene iicemame. ² Cane ngenecu gäne weeme poto cidi me; epu asicnantenine weeme poto cidi me Acejiyame liiyepu. Cane weebibine simaceträjimene weene Keriso cama atejäclmutame. Cane singi gäne weene epucäco lenajame, siige atejäclmuta bimu cabu piba picäripene teeme bau me epu pana, camu ngulebägrä lipu yäacärusi ciwelooyame ne. ³ Yepä cane wälu pisi näne, egä Satani te lipu ongleträjuji Eeba ne teeme walya mene ca, weeme ngene atwanena cina cuta pepu conocono me pama läbitininusi, siige weene piba toraca singi lica birige Keriso täapume. ⁴ Cane naace name pi wälu gäne, inge cane jepänenine, weene lipulipu watatarage biname bine yaawadimuye, lui cina weeme bau me saacluge. Weene jäärunguye teepi lui mene Keriso poto cidi me jiiicemusi, ngänu gyene teeme mene mara cäme mene cabu ca. Cuta teepi lui seemo poto cidi me jiiicemusi, weene yaacatuye, ngänu gyene tabe Aceji Seemo lica, weene lui ne yaacatuye cäme bau ca. Cuta teepi lui miiji mene yaacenanusi weene yaacatuye, ngänu gyene pui mene mara, cane lui Miiji Mene itu jiijananipene weebibine. ⁵ Cane apu ngene jotwananenine, egä cane yepä ibi gäne pui biname cama, weene lui täapume jinge-nininige, egä teepi modamoda ätyepäneji biname gemi. ⁶ Cane pama

miihirage mene iicema biname lica gäne, yepä cäme umle baborage gyene, siige cane maramara gaabe ca peei ne ituge aboclomäja weeme bau me.

⁷ Cane jijananipene Acejiyame me Miihirage Mene, piyepu cane daremu täapume weebibine lica itinäripene. Cane cämämu matikäli läbitemene naace täapume weene piba baborage me äbitame. Nää, cane peei lui niiya mule jaawenepene?

⁸ Cane poto ätrunga biname bime bau ca rarekaake jääpänanemune weeme täapume kaakesea wawename. Ai lui egä cane teebibine juutecrimune weebibine ätityerame.

⁹ Cane liba weene cama jage, cäme rarekaake cina lämlipesi, yepä cane lica itinäripene weebibine rarekaake ceerame. Yepä Makedoniya ca lui ätrunga biname cina saaclepi, teepi te näcärepesi iyeta cane lui täapume singi. Cane umle cäco gäne weebibine nuuja gwidape täapume ätinera, cuta lica pa itinäripene. Eewe, licarage!

¹⁰ Keriso iyeta padare cabu lipu toraca mene jicemimuge, cane cuta piyepu cane liba jiićenine, egä Akaya gawe cabu nuuja te äblicäco cebine iibana apu awepyeräjame.

¹¹ Cane ai ne naace name pi lica jiićenine, egä cane singi lica gäne weeme täapume? Acejiyame umle gyene, egä cane singi gäne.

¹² Yoo, cane lipu weebibine lica ituge rarekaake täapume ätineräja ngälu page, cane cuta pepu pagege äbita, naace name pi egä lui cina Keriso me ätyepäneji biname ca lainininusi, teepi piba äblicäco teemämu awepyeräja piyepu iicana egä teepi cane cama yepä opo kaakesea jewenenisi.

¹³ Teepi walya kaakesea biname gemi, Keriso te teebibine lica ituge ätyepa. Teepi walya laininusi

Keriso me ätyepäneji biname ca, siige weebibine ingletnäjinusi. ¹⁴ Cane cälu te lica äti. Pui lui ciitaca mule lica gyene. Satani te cuta lateplingtuge, läbituge epu pana Acejiyame me mename seemo liiyepu. ¹⁵ Peei name pi ciitaca lica gyene, egä teeme kaakesea bägrä cina cuta läbitininusi Acejiyame, lui conocäco gyene, teeme kaakesea bägrä bime pana me. Yepä ngälugaabe je teepi teeme mule ibi daremu ne cire jääpänepesi.

Paulo Awepyeräjenige Teeme Mäpu cabu Lenaja poto cidi me

¹⁶ Cane cuta cääri jiicenine, egä nuuja te apu gone angi, egä cane toraca buduma gäne. Yepä weene liba pepu jaawenuye, weene piba gone yaacatuye cane liba buduma biname pana matikäli awepyeräjenine. ¹⁷ Cane liba apu awepyeräjenine, cane mime Yageyame Yeesu Keriso me mene lica icwetnenine; cane mage buduma mule jenenine. ¹⁸ Yepä ingle bucurage biname piti nemi, laatibi lawepyeräjininusi biname bime pana, lui cina gawe ireclota mule cabu yaacrajuge, cane cuta teeme pana äbitenine. ¹⁹ Weene peete nemi umle biname, peei name pi gege cama ire taatu jaacranimuye buduma biname bine. ²⁰ Weene ire taatu jaacranimuye biname cina weebibine aletnäneji biname pana me wawename; piyepu weene ire taatu gemi teepi weebibine giri acraname teeme kaakesea wawenetnäjame; piyepu weene ire taatu gemi teepi weebibine angletnejame, äingejame, niiyaniya tagepogogo iicemame. ²¹ Cane ajiri

gäne, egä cane toraca drowä lica ge pepu äbitame weeme tääpume.

Cane buduma pana jiienenemine poto buduma cina liiyepu, awepyeräjinine eei tääpume, teepi lui tääpume lawepyeräjininusi. ²² Teepi jiiicusi egä, “Cine Heberu biname gemi.” Yoo, cane cuta piiyepu. Teepi apu egä, “Cine Israela biname gemi.” Yoo, cane cuta piiyepu. Cuta teepi egä, “Cine Abrahamo me kaakesaare gemi.” Yoo, cane cuta piiyepu. ²³ Teepi jiiicusi egä, “Cine Keriso me kaakesea biname gemi.” Cane buduma pana awepyeräjinine, yepä cane age säne teeme bau ca miijirage Keriso me kaakesea biname. Teepi puu kaakesea jaawenusi, yepä cane te magerage kaakesea ituge wawena. Cane teeme bau ca magerage ituge lenaja krokeciye mete cabu, cebine magerage ituge adnana, cuta cane magerage teeme bau ca puga ge cuta budre päpäname. ²⁴ Israela biname cina cebine teetinain gääbu ituge adnana faib maramara padare cabu. ²⁵ Cuta nesae maramara padare cabu Rooma biname cina nadnanepesi. Yepä gääbu cuta kula ca nacnepesi. Cane liba malu cabu waatnetnäjepene, nesae gääbu buto cina sabe läbitanipesi, cuta yepä gääbu cane yepä bimu cebocebo padare cama niiye papa cabu nanajepi malu cabu. ²⁶ Cäme otnetneja cabu iyeta poto ta mäpu puga ge. Cane igi cabu labumäjune, cane wälu puga ge ero biname bime name pi, cuta cane wälu cämerage Israela biname bime name pi piiyepu nuuja gawe biname bime name pi. Mäpu puga ge modamoda cewe cabu ta, glunubora ta, malu cabu ta piiyepu eei biname bime bau ca, lui

cina ätrunga biname ca lainininusi, yepä teepi lica gemi ätrunga biname. ²⁷ Cane magerage kaakesea ituge wawena gloose cäco, ute cäco. Cane umle gäne loolomecewe piiyepu niyemecewe lenaja. Cäme otnetneja ngalebora cäme deedei ibibi lica ge, cäme mete lica ge, cane niyarage cäbletääpe cama ge. ²⁸ Ai taatu lica, cuta cäme ngenecu mäpu pisi nyene iyeta padare, egä ätrunga biname cina lipu icrajinige. ²⁹ Laati te liba ätrunga cabu onya yaanajuge, cane cuta pepu lasicnantune; laati te liba niya mule jaawenuge, cäme ngenecu mäpu me läbituge.

³⁰ Ingle weene cebine giri nacitiye cane awepyeräjame, cane ai mule poto cidi me bawepyeräjine, lui cina nawabudnitusi, egä cane matikolä gäne. ³¹ Acejiyame, mime Yageyame Yeesu Keriso me Babe, mine lui ne yaawepyeräjesi, tabe umle gyene, egä cane walya lica otrominine. ³² Cane liba Damaseko babo cewe jage, mope biname Areta me ingwe gaabe biname, lui te pui cewe ne ire jaatwuge, tabe yaacranemepi teeme awamuta biname bine pui cewe caale grana gome cebine oomlaname. ³³ Yepä pui caale atreji cabu traapi puga ge, siige ätrunga biname cina cebine diiba bora näsinglantepesi, pui traapi cabu ca näinepesi caale kaake poto cidi me, siige cane lucrepene.

12

Paulo Gwidape bine Jepänimige Cabucewe je

¹ Ai awepyeräja mule puu nuuja miiji lica gyene, yepä cane miiji cerämu awepyeräja. Siige cane

page jiiemenine mime Yageyame te lipu taboclomtuji piiyepu teeme singi ne lipu seboclomtuji căme bau me. ² Cane umle gāne yepā ātrunga biname, Acejiyame te lui ne cabucewe me caburage me ecanuji, footin kāmāge liba ituge apira. Yoo, cane age sāne pui biname. Yepā cane toraca umle lica gāne, egā cane toraca cabucewe me caburage jage, coo cane wama pana jepānimujine. Acejiyame tabe taatu umle gyene. ³ Cane cāāri jiiemenine, egā cebine Acejiyame me lenaja puupu cabu me nacanujisi – yoo siige cane umle lica gāne, egā cane toraca puga ge, coo wama pana jepānimujine. Acejiyame taatu umle gyene. ⁴ Cane puga nātecijuji maramara gwidape poto cidi me, lui tääpume mene lica gyene piiyepu lui poto cidi me cudege iicana. ⁵ Siige cane ai cabucewe miiijirage mule tääpume awepyerājinine, cuta iyeta poto mule cabu ca lui cina ituge āpletnera căme tääpume, cane eei taatu mule tääpume awepyerājinine lui cina cebine nawabudnitusi, egā cane matikolā gāne. ⁶ Cane liba awepyerāja je, cane buduma lica cirege, inge cane toraca mene cire jiiicemejine. Yepā cane siige ingwe ca lica awepyerājenine pui cabucewe mule poto cidi me, inge cane singi lica gāne biname cina cebine opo gaabe me acitame pui mule name pi, yepā eei taatu name pi teepi ngena jääpānusi cane wawena je piiyepu ngena yāātecijemuge cane iicema je.

⁷ Acejiyame lui gwidape bine seboclomājimuji căme bau me cabucewe je, inge babo miiijirage gwidape gemi, peei name pi cane cije awepyerāja mage; yepā tabe māpu ne căme tääpe cabu itu secituji, lui te gaale pana cebine nagadājenige.

Ai lui Satani me kaakesea gwidape gyene cebine aglime, siige niibenige cane mope babo me äbitame. ⁸ Cane nesae gääbu Acejiyame bau me irecu ätumutanujine ai mäpu ne äyebtingtame, yepä tabe singi lica ge. ⁹ Tabe apu najuji egä, “Cäme baborage owecu mäame täápume ibibi gyene iyeta maane lui täápume singi gäte, ingle cäme kokre te babo läbituge mäame cabu, maane liba kokre cäco gäte.” Siige peei name pi cane gege gäne, egä cane kokre cäco gäne naace täápume piba cäme cabu Keriso me kokre te lenajame. ¹⁰ PEEI name pi cane gege gäne Keriso miji pi mäpu cabu lenajame, ngänu gyene cane lipu kokre cäco, niyaniya nawenusi, coo gwidape cäco; ngänu gyene lipu sabe nawenanusi coo lipu mäpu bine jääpänanemune. Ingle naace gyene, cäme kokre cina liba lämluge, Keriso me kokre te piba yaana-juge cäme cabu.

Paulo Ngenecu Mäpu Gyene Korinito Ätrunga Ingle name pi

¹¹ Cane buduma pana bäbitine cämämu awepyeräjame, yepä weene te giri naweniye. Weene te cebine cire nawepyeräjejiye. Cane puu papa gäne, yepä weeme pui mararage ätyepäneji biname bime cabu ca cane gawe me lica gäne. ¹² Acejiyame te bucurage owowä piyepu cälu täti gwidape piyepu ciitaca mule bine weeme sobe cabu yaaboclomäjanemepi cäme bau ca, cane liba gloose cäco cäme kaakesea jaawenepene peema. PEEI ciitaca mule cina cebine pajecu me nawenepesi, egä cane Keriso me ätyepäneji biname gäne. ¹³ Cane lipulipu weebibine niyaniya ire jitwipene potu

ätrunga ingle bime bau ca? Nää peei ge niiya, cane lipu weeme bau ca rarekaake lica yaawadane-mepene? Siige ngänu gyene, gone yaacatu ye peei poto cidi me.

¹⁴ Siige cane ai lui nesae me otnime äbitinine peeyeme Korinito cewe me. Cane singi lica gäne nuuja rarekaake täapume weeme bau ca, yepä cane singi weeme täapu mäne. Mule lica gyene bägrä cina teeme mage babe bine ire atwemame, yepä mage babe cina miiji bägrä bine ire atwemame. ¹⁵ Cane gege gäne, căme ngena piti nemi weebibine ceerame, cuta căme ireclota piiyepu ceerame weebibine ätityerame. Weene nää pui name pi matikolä singi gemi căme täapume, ingle cane baborage singi gäne weeme täapume?

¹⁶ Siige ai lui pama mime gigri ngene atwana gyene, egä cane weebibine mäpu me lica jiwenipene, cane liba puma Korinito jage. Yepä poto cina pama jiičenisi, egä cane weebibine in-gletnäjipene piiyepu walya waatromepene. ¹⁷ PEEI lipu gyene? Cane lui biname bine jäätyepemepene weeme bau me, teepi nää weebibine jiwenipesi căme miiji täapume kaakesea wawename? ¹⁸ Cane jaajepene Taitus ne peeyeme otnime weeme bau me, cuta jäätyepene nuuja ätrunga biname ne teta cama. Taitus nää nuuja gwidape ne yaacatepi weeme bau ca? Eewe, licarage! Cine Taitus cama yepä ngene atwanena cama kaakesea jaawenenago piiyepu cime mule yepä ibi ge.

¹⁹ Weene gone apu angi, egä cane weeme cabu ca cămecăme aga bāwāricine. Acejiyame me opo gaabe je cane jijenininine, egä cane Keriso me

kaakesea liba jaawenune, cane toraca mene jicemune. Piiyepu căme biname, iyeta cane lui bine jaawenimune, peei lui weeme ätityera tääpu memi. ²⁰ Căme wălu pisi nyene, egă cane peeyeme liba pa lädepene, cane pama epu pa pidäripene weebibine, cane lipu tääpume singi lica găne. Cuta weene pama epu pa năpănepeye cebine, weene lipu tääpume singi lica gemi. Cane wălu găne, egă cane weebibine pidäripene mene abaja cabu, ire patre agli cabu, watata claabe cabu, weemămu ngene atwanena cabu, niiyaniya mene cabu, iicetneja cabu, weemămu awepyerăja cabu, ätecija căco mule cabu. ²¹ Cane wălu găne, egă nuuja taje cane peeyeme liba pa lädepene, Acejiyame te cebine cuta căări ajiri me pa nawenepi weeme name pi. Siige cane ele pa nangenepi eei biname bime name pi, lui cina niiyaniya mule itu yaacnemepesi niinäce gaabe me, yepă lica itu tatatrongăripesi teeme sargi mule cabu ca, magebi rooriye cina teeme sargi ero mule cabu ca, ngulebăgră imăbăgră cina teeme sargi ero mule cabu ca piiyepu poto ajiri mule cabu ca.

13

Cerăcerăgăabu Umle Mene piiyepu Yewo Mene

¹ Cane ai lui nesae me otnime äbitenine weeme bau me. Oogărăneji mene te jiicenige egă, “Weene miiji neeneni coo cerămu poto bime aitneja mene ätecija biname me niiya mule poto cidi me, piba weene miiji gemi teebine ablawejame.” ² Cane lui padare cabu neeneni me lädepene peeyeme, cane piba umle mene jijipene weebibine. Cuta page cane liba cude padare găne weeme bau ca, cane

cääri pui yepä mene jijenininine, egä ingwe ca cane liba pa lädepene peeyeme, lui biname cina niiya mule niinäce gaabe me itu tewenimumesi piyepu iyeta poto cina, teepi lica pa luucratni-pesi daremu päpäna cäco pi. ³ Siige weene piba pagege umle äbita, egä toraca gyene, Keriso te cäme bau ca mene jiiicemuge. Tabe weeme opo gaabe je riiberibe lica pagege, pätä tabe teemerage kokre page yaaboclomtepi weeme bau me. ⁴ Biname cina puu teebine baarge uli cabu jibyecrujisi, tabe liba kokre cäco enajuji, yepä tabe Acejiyame me kokre miji pi page siige ireclota enajenige. Tabe lipu kokre cäco enajuji, cine teeme ätyepäneji biname cuta pepu kokre cäco gemi. Yepä cine liba peeyeme Korinito me pa naclepi, ingle cine ireclota Keriso cama yepä gemi, siige cine Acejiyame me kokre cama pa niclajutipi weeme opo gaabe je.

⁵ Weene weemämu apicetnäripeye päpäname, egä weene nää toraca Yeesu Keriso ne jitrungeniye. Weene liba birige äsecrera peei apicetnera cabu ca, weene piba umle gemi, egä tabe pisi nyene weeme cabu. ⁶ Cäme ätrunga pisi nyene, egä weene umle itu läbitipeye, egä cebine pepu ituge apicetnera, siige jääpänepesi, egä cane toraca Keriso me ätyepäneji biname gäne. ⁷ Cane Acejiyame bau me irecu lätumutanune, egä weene nuuja niiya ne lica pagege wawena. Cane naace name pi weeme täapume lica irecu lätumutanune, egä biname cina piba päpäname egä cane toraca ätyepäneji biname gäne. Yepä cane pui name pi weeme täapume irecu lätumutanune egä weene miiji mule bine wawenetnäjame, ngänu gyene biname cina liba apu jiiicusi, egä cane toraca ätyepäneji biname lica

gäne. ⁸ Cine eei taatu mule bine jaawenimusi, lui gemi toraca, lica eei bine toraca gwidape bine lui cina sabe jaawenimusi. ⁹ Cine gege gemi, cine liba kokre cäco gemi, yepä weene kokre gemi. Si-ige cine irecu ätumutanininago egä weene epucäco me äbitame. ¹⁰ Cane ama cita ca naace täápume yoogärenine, egä cane liba pa lädepene peeyeme, cane piba lica pagege drämä cama weebibine wawena, lui täápume cäme conocäco pisi nyene, Acejiyame lui conocäco itu näcäruji cane weebibine ablawejame. Pui conocäco lui eei tääpu myene weebibine cabu me wawename, lica gawe me wawename.

¹¹ Yoo, cäme ätrunga binamewale, yewo! Weeme mule bine eblawäjemepeye; cäme mene ibi jewenemepeye, yepä ngene atwa-na cama inajipi, poode cama. Siige Acejiyame lui te owecu niwenininuge piyepu poode nicäraninuge, tabe weene cama pagege lenaja.

¹² Weene miiji weemeweme ajecletnäjipeye ätrunga biname bime mule liyepu!

¹³ Iyeta Acejiyame me binamewale cina ama cita ca jiwablininisi weebibine.

¹⁴ Yageyame Yeesu Keriso me miiji piyepu Acejiyame me singi teepi weeme cabu lenajame. Piyepu Aceji Seemo te weebibine wawename weene yepä äbitame!

Cane ngii Paulo. Cäme mene ngälu peese.

Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbd2dfe4